

Pilugu naittumik huongmanaat qablunaatun (ikitqiyaanik 5000tainiitigut)

Hamna hulilukaaruta tautukhimalluaqtuq tariup hinaanatigut taimaalu hilap aallangutaatigut taututtiarumaplugit hivulliutilugit tahapkunuuna Nunavut inillaanginnit taapkuak Ausuittuq (Grise Fiord) taamnaluk Qurluqtuq. Talvani Ausuittumi ihumaaluutigitluaqtaat anurikyuan qayangnautaitigut taimaalu tarium hinaani ulidjuangnikkut, talvanittauq Qurluktumi hituuvaktumi qaninani Qurluqtup Kuugaani Nunaa tahamna qayagivaktaat nappaqtiqvikahtik, inituqliungman taimaalu aimaviugami qayagiblugu. Tahamna hulilukaarutitik havaqatigiiktitpaktut Inuit aimavingmingnin havaqatauyunik tahapkuallu Naukhiuqtunik Hilaqyuatigut Ilihaqviinnit tautugumaplugitlu munariyumaplugitlu hilapta qanuridjutaatigut tamangni inillaangni. Naukhiuktik hulilukaarutaitigut ihumagilluaqpaktaat hinaata hituudjuhia taimaalu imaqqauqtutataa, nunaplu puvitquumaniatigut, tariuplu auladjutaatigut, taimaalu aktuunayunullu hilapta ayukhautait. Hulilukaarutiginahuaqtait hapkuat tallimanik qulit avatquttugu havaktahamingnik piyumayut, ihuaqhivlugit tallimanut havagakhmun: (1) Ikayuklugit inillaat qanuriliugiakhakkut hinaata aallangutaanut, (2) Tautuqattaqlugu tariup hinaa taimaalu nanap puvitqiumataa, (3) Tautukhimalugulu tariup aulladjutaa, hunavaluutikkullu aallangudjuhiq, taimaalu tariuyngmiutatigut, taimaalu (4) qayangnaqtukkullu piniangmanantahapkunuuna uyaqqan akhaluaraangata. Inuit takuyakhait piniyaqtut Maynuqqat tahamanilu August nunguliqqat. Tamavyaita atuqpaktatik hulilukaarutitik taimaalu katitidjuhiitigut atuqpaktatik aallangulumaittutt ukiuni qaffini uuktuutitik.

Talvani 2026mi, naukhiuqpallianiaqtut angikloyumaplugu, naupkarumaplugu havakhimayatik ilaulugunutaanik kitittumayamingnik hivullirillugu naukhiuktut takumavaktait tariup auladjutaa ihumagilugit tahamani tariungmiutat inniinni. Tahamna hulilukaarutait takuukhianiaqtaat qanuqtut takummatiqangmanaan tariup imaa, tahamnaluk qaliriiktidjutaa, avugiiktutlu, tariungniittumit taimaalu uunaqutaanik, taimaalu hunvaluqutaanik inmanaat, kangikhiyumaplugu ilitquhidjuhia hikuiyangnia, uunnauta, anuqhiyyuarutaa, qulrudjuhia, taimaalu itiniaaulayutahamani tariungniuttat inainni. Hapkuat hulilukaarutait aullaqinialiktait munarilugit tariup imaata inillaani inmanata talvani Jones Soundmi talvanilu kivataani Ellesmere Islandmi ihuakhiyumaplugu nunamingni tariup kaividjutaa aadjiliukhimayuq taimaalu piyumaplugit Inuit ilihimayainnik tahapkununga Tuvaijuittuq Tariungmiuttannik munaruyayunik. Hapkuat piyumayatik ikayuqtauniaqtut ihuaqhaqhimayukkut taimaalu nutqanayunik uuktuutainnik taimaalu kitulluat immat uukturumayatik aallanik hunavalungnik piqangmanaata. Inillaani ilaayumayut hapkunani piniyaqtuq havaqatigiiktillugit talvani May 2026mi ilitturiyatik uqariliqqata, takumapkangniaqtait qanuriliurumangmanata – hunavaluillu atuqpaktatik,

taimaalu Inuit qauyimayait tahamuuna hilap aallanguutaatigut taimaalu qanuqtut ayuridjuhiitigut tahamaniittaamingnik. Uqaqatigillugitlu katitirilutiklu nipiliungniaqtait inillaanit ilihimayainniklu ihumagiyainniklu talvuuna hilap qayangnautainnik.